

V spomin prof. dr. Valeriji Osterc

V letošnjem poletju nas je v 97-letu starosti zapustila prof. dr. Valerija Osterc, priznana mineraloginja in do upokojitve redna profesorica na Oddelku za geologijo, Naravoslovnotehniške fakultete, Univerze v Ljubljani.

Valerija Žerjav se je rodila leta 1924 v Žlebiču pri Ribnici, od koder jo je želja po znanju vodila v Ljubljano. Po zaključeni nižji gimnaziji se je vpisala na državno učiteljsko, kar je pustilo pečat tudi v njeni nadaljnji poklicni poti. Pri izbiri študija je prevladala ljubezen do naravoslovja. Leta 1947 se je vpisala na mineraloško-petrografsko smer geološkega oddelka Filozofske fakultete. Izstopala je po znanju in razumevanju snovi in že kot študentka pomagala pri izvedbi vaj. Po diplomi, leta 1954, se je zaposlila kot asistentka, a morala kasneje mesto zaradi družbeno-političnih razmer zapustiti. Poklicno pot je 1958 nadaljevala na Geološkem zavodu in 1960 na Zavodu za avtomatizacijo. Začela se je ukvarjati z raziskavami elektrotehnične keramike, ker je njen nadaljnji strokovni razvoj vodilo v smer tehnične mineralogije in nekovinskih materialov. Leta 1963 je odšla na študij v Nemčijo, na aachensko Rensko-westfalsko tehnično visoko šolo. Raziskave je posvetila reakcijam med cir-

konom in aluminotermičnimi žlindrami. Doktorat je zaključila 1967 z najvišjo možno oceno ter zanj prejela tudi Borchersovo plaketo. Znanje s področja keramike je prenesla v Slovenijo najprej na Zavod za avtomatizacijo in potem na Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij.

Na Odseku za geologijo so prepoznali njen potencial in 1970 se je kot docentka vrnila na ljubljansko univerzo. Njen prispevek k posodobitvi študija je bil izjemen z uvedbo predmetov Tehnična mineralogija, Preiskovalne metode v mineralogiji in Preiskava nekovinskih mineralov. Prva na Oddelku za geologijo je aktivno pristopila k ureditvi laboratorija in uvedbi novih analitskih tehnik, ki so zahtevale dražjo opremo. Uspela je z nabavo rentgenskega difraktometra in njegovo uporabo predstavila preko 30 podiplomskim študentom, ko je leta 1977 samostojno izvedla seminar o rentgenskem preiskovanju kristalnih snovi. Istega leta je postala izredna in 1984 redna profesorica. Pod njenim mentorstvom je študij zaključil en doktorand, štirje magistranti in 21 diplomantov. Aktivno se je vključevala tudi v delovanje takratnega Odseka za geologijo, kjer je bila en mandat predstojnica. Med leti 1982 in 1986 je bila delegatka v skupščini SR Slovenije.

Bibliografija prof. dr. Valerije Osterc zajema tako številna poročila kot tudi prispevke na kongresih in znanstvene članke. Posvečala se je predvsem raziskavam gline, boksita, manganovih mineralov, nekovinskih izdelkov, sekundarnih surovin, mikrostruktur in arheološke keramike. Poljudno-strokovni del obsega preko 80 ocen novih knjig, članke v *Proteusu* in prispevke o geoloških zanimivostih na *Radiu Ljubljana*.

Po upokojitvi leta 1988 se na fakulteto ni več vračala. Kljub temu so predavanja in študenti ostali del njenega sveta. Ob obisku ob njeni 90-letnici je osupnila s svojim neverjetnim spominom na imena študentov in njihove diplomske naloge. Njeno sistematično in razumljivo podano znanje se je ohranilo v številnih generacijah študentov. Prof. dr. Valerija Osterc se uvršča med tiste, ki so vidno prispevali tako k razvoju geološke stroke kot tudi k ljubljanski geološki šoli.

Nina Zupančič